

PROJEKT UCHWAŁY RADY MIASTA KRAKOWA

w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie zwiększenia odporności systemu zaopatrzenia mieszkańców Krakowa w wodę pitną w sytuacjach kryzysowych.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) Rada Miasta Krakowa uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się kierunek działania dla Prezydenta Miasta Krakowa polegający na dążeniu do zwiększenia odporności systemu zaopatrzenia mieszkańców Krakowa w wodę pitną w sytuacjach kryzysowych, w szczególności w przypadku przerw w dostawie energii elektrycznej, awarii infrastruktury wodociągowej, skażenia ujęć wody lub innych zdarzeń mogących zagrozić ciągłości dostępu do wody.

§ 2.

Wskazuje się jako priorytet działań miasta, rozwój rozproszonych, awaryjnych i możliwie niezależnych źródeł zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną, z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych, hydrogeologicznych, sanitarnych, finansowych, organizacyjnych i prawnych.

§ 3.

Przy realizacji kierunku, o którym mowa w § 1, rekomenduje się uwzględnienie następujących celów:

1. zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa w zakresie dostępu do wody pitnej w sytuacjach kryzysowych;
2. poprawę dostępności terytorialnej awaryjnych źródeł wody na obszarze miasta;
3. ograniczenie zależności awaryjnego systemu poboru wody od ciągłości działania miejskiej sieci energetycznej oraz zapewnienie urządzeń poboru wody, funkcjonujący bez energii elektrycznej;
4. zwiększenie odporności systemu zaopatrzenia w wodę na skażenia powierzchniowe oraz awarie infrastruktury centralnej;
5. zapewnienie zgodności ewentualnych rozwiązań z wymogami bezpieczeństwa sanitarnego, ochrony środowiska oraz przepisami dotyczącymi gospodarowania wodami;

6. racjonalne wykorzystanie dostępnych źródeł finansowania, w tym środków zewnętrznych przeznaczonych na bezpieczeństwo ludności, ochronę cywilną, zarządzanie kryzysowe lub infrastrukturę komunalną.

§ 4

Rekomenduje się, aby ocena stopnia realizacji kierunku, o którym mowa w niniejszej uchwale, mogła następować w szczególności z wykorzystaniem następujących mierników:

1. liczby zinwentaryzowanych potencjalnych lokalizacji awaryjnych źródeł poboru wody;
2. liczby lokalizacji ocenionych pod względem technicznym, hydrogeologicznym, sanitarnym i własnościowym;
3. szacowanego odsetka mieszkańców objętych dostępem do awaryjnego źródła wody;
4. liczby dzielnic objętych analizą bezpieczeństwa wodnego;
5. stopnia przygotowania koncepcji rozproszonego systemu awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę;
6. możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego na działania związane z bezpieczeństwem wodnym miasta.

§ 5.

Rekomenduje się, aby informacje dotyczące działań podejmowanych w zakresie realizacji kierunku określonego w niniejszej uchwale były przedstawiane w ramach dostępnych instrumentów sprawozdawczych, w szczególności w raporcie o stanie gminy.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE:

Projekt uchwały został przygotowany w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej przez Społeczny Komitet Rozwoju Krakowa, jako odpowiedź na postulaty mieszkańców dotyczące zwiększenia odporności Krakowa na sytuacje kryzysowe, w szczególności w zakresie zapewnienia awaryjnego dostępu do wody pitnej.

W obliczu trwającej za wschodnią granicą wojny, rosnącego napięcia geopolitycznego oraz zwiększonego ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowych zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa powinno należeć do najważniejszych priorytetów polityki miejskiej.

Jednym z podstawowych elementów bezpieczeństwa ludności cywilnej jest dostęp do wody pitnej. W przypadku konfliktu zbrojnego, ataku terrorystycznego, cyberataku, długotrwałej awarii infrastruktury krytycznej, skażenia ujęć powierzchniowych albo rozległego blackoutu może dojść do poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę.

Obecny system zaopatrzenia Krakowa w wodę opiera się w znacznym stopniu na infrastrukturze centralnej oraz na ciągłości dostaw energii elektrycznej. Istniejące elementy miejskiej infrastruktury, takie jak pitniki czy punkty poboru wody zasilane z sieci wodociągowej, mogą nie zapewniać wystarczającej odporności w sytuacji jednoczesnego wystąpienia braku zasilania, awarii technicznej lub skażenia części ujęć wody.

Z tego względu projektodawcy wskazują jako zasadne wyznaczenie Prezydentowi Miasta Krakowa kierunku działania polegającego na zwiększeniu odporności systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną w sytuacjach kryzysowych. Szczególne znaczenie może mieć rozwój rozproszonych, awaryjnych i możliwie niezależnych źródeł poboru wody, które stanowiłyby uzupełnienie istniejącego systemu wodociągowego.

Jednym z możliwych rozwiązań zwiększających odporność miasta na sytuacje kryzysowe może być rozwój rozproszonego systemu awaryjnych źródeł poboru wody, w tym studni głębinowych lub innych urządzeń umożliwiających pobór wody niezależnie od miejskiej sieci energetycznej. Rozwiązania tego rodzaju, po uprzedniej analizie hydrogeologicznej, technicznej, sanitarnej, środowiskowej i finansowej, mogłyby stanowić istotne uzupełnienie istniejącego systemu wodociągowego oraz zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców w przypadku blackoutu, awarii infrastruktury lub skażenia części ujęć wody.

Studnie głębinowe oraz proste urządzenia umożliwiające ręczny pobór wody, takie jak pompy ręczne, mogą być rozważane jako element systemu awaryjnego, ponieważ pozwalają ograniczyć zależność od ciągłości dostaw energii elektrycznej. Ich ewentualne zastosowanie powinno jednak zostać poprzedzone oceną dostępności odpowiednich warstw wodonośnych, jakości wody, bezpieczeństwa sanitarnego, kosztów wykonania i utrzymania oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

Projektodawcy podkreślają, że głos mieszkańców w sprawach bezpieczeństwa podstawowych potrzeb życiowych powinien być brany pod uwagę przy kształtowaniu lokalnych polityk publicznych. Obywatelska inicjatywa uchwałodawcza stanowi narzędzie umożliwiające mieszkańcom wskazanie spraw wymagających podjęcia debaty i nadania im odpowiedniej rangi w działaniach miasta.

Celem uchwały jest wskazanie kierunku działania oraz podkreślenie, że bezpieczeństwo wodne Krakowa powinno zostać potraktowane jako jeden z istotnych elementów polityki bezpieczeństwa miasta.

Uchwała obejmujących w szczególności sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, ochrony zdrowia, zarządzania kryzysowego oraz zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców. Przyjęcie uchwały pozwoli nadać zagadnieniu bezpieczeństwa wodnego Krakowa odpowiednią rangę w działaniach miejskich.